

Úřad pro mezinárodněprávní
ochranu dětí

NÁZEV:

**Přeshraniční umístování dětí do náhradní rodiny/ústavního zařízení
podle čl. 56 Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003**

Místo: Brno 25 - 26.9.2017

Jméno: Mgr. Ing. Andrea Fialová Ráčilová

Postup při úpravě poměrů dětí – občanů jiných členských států

§ 37 zákona č. 359/1999 Sb. (ZSPOD)

- odst. 1 - povinnosti obecního úřadu – učinit opatření k ochraně života a zdraví dítěti uvedeném v § 2 odst. 3, ocitlo-li se takové dítě bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny
- odst. 2 - o opatřeních, které provedl obecní úřad informuje neprodleně obecní úřad obce s rozšířenou působností, který zajistí další nezbytná opatření směřující k ochraně dítěte – informuje zastupitelský orgán státu, jehož je dítě občanem (respektování státního občanství dítěte) a dále informuje UMPOD

Nezbytná opatření

1. Podání návrhu na nařízení předběžného opatření
2. Podání návrhu na ustanovení poručníka nebo opatrovníka
3. Podání návrhu na ústavní výchovu dítěte
4. Zprostředkování umístění dítěte v azylovém zařízení

První fáze – předběžné opatření

OSPOD podá návrh k soudu na vydání předběžného opatření, na jehož základě soud nařídí, aby dítě bylo umístěno ve vhodném prostředí – pěstounská péče na přechodnou dobu, dětský domov

- § 460 z.ř.s předběžné opatření je prodlužováno opakovaně o jeden měsíc, nejdéle však 6. měs. od vykonatelnosti, a to za předpokladu, že bylo zahájeno řízení ve věci samé

Druhá fáze – umístění dítěte v jiném členském státě Evropské unie

Zjišťování informací o poměrech dítěte: (druhý rodič, prarodiče, příbuzní, sourozenci,.....)

Dvě možnosti:

1. nutno postupovat podle čl 56 Nařízení Rady (ES) č.2201/2003 (tzv. Nařízení Brusel IIa).
2. může být postupováno českými orgány stejně jako by se jednalo o českého občana (nařízena ústavní výchova, mohou být podniknuty kroky ke zprostředkování náhradní rodinné péče)

Nařízení Brusel IIa

Dítě – cizí státní příslušník v soudním řízení – mezinárodní prvek

1. Soud - nejdříve posoudí mezinárodní příslušnost

Příslušnost soudu se určí podle : obvyklého bydliště dítěte – čl. 8
odst. 1 Nařízení Brusel IIa

- čl. 13 příslušnost založená na
přítomnosti dítěte – (uprchlíci, nalezenci)

Mezinárodní příslušnost je dána českým soudům

Čl. 56 Nařízení Brusel IIa

- Soud mezinárodně příslušný může umístit dítě do ústavní výchovy nebo do pěstounské rodiny v jiném členském státě.
- Soud by měl kontaktovat ústřední orgán (v ČR – UMPOD), který se obrátí na ústřední orgán v jiném členském státě – vyžádá si SOUHLAS dožádaného státu s umístěním dítěte (v SR – Centrum – konkrétní název dětského domova)
- Souhlas zašle UMPOD příslušnému českému soudu, který rozhodne o nařízení ústavní výchovy, která bude vykonávána v jiném členském státě
- ROZSUDEK o nařízení ústavní výchovy v jiném členském státě je **AUTOMATICKY** uznán a jsou jím vázány všechny orgány členských států.

Doklady pro převoz dítěte

Z České republiky na Slovensko:

1. Originál nebo ověřená kopie rozsudku o nařízení ústavní výchovy v jiném čl. státě **s doložkou právní moci a vykonatelnosti**
2. Plná moc udělená pracovníkovi, který si přijede pro dítě
3. Krátkodobý cestovní doklad dítěte
(vydá slovenské velvyslanectví v Praze)

Ze Slovenska do ČR:

Slovenský dětský domov nebo příslušný UPSvAR musí kontaktovat české velvyslanectví v Bratislavě, konzulární oddělení

Nesprávný postup

- Domovský stát dítěte si pro dítě přijede s rozhodnutím, které bylo vydáno na základě vnitrostátního práva (předběžné opatření vydaná slovenským soudem – vydal nepříslušný soud – dítě nelze vydat)
- Rozhodnutí o ústavní výchově je vydáno soudem, který nepostupoval podle čl. 56 Nařízení Brusel IIa – překážka uznání spočívá v porušení předpisů o součinnosti s ústředním orgánem jiného čl. státu
 - ustanovení čl. 23 písmeno g) Nařízení Brusel IIa – důvod pro neuznání rozhodnutí

Shrnutí

OSPOD:

- podat na příslušný soud návrh na předběžné opatření
- informovat ihned UMPOD a zastupitelský úřad (kopii předběžného opatření + popis případu)
- podat návrh na nařízení ústavní výchovy (návrh na změnu výchovného prostředí)
- zajistí cestovní doklad dítěte ve spolupráci s dětským domovem

UMPOD:

- zajistí souhlas od ústředního orgánu dožádaného státu a oznámí stanovisko soudu a příslušnému OSPODu v ČR

Repatriace

- - útěky dětí z dětských domovů (již vydaná rozhodnutí)
(převoz dítěte zajistí dětský domov, OSPOD, možnost požádat velvyslanectví)
- - útěky dětí z rodin (kontaktovat rodiče, pečující osoby)
(primárně převoz zajišťují rodiče)

Úřad pro mezinárodněprávní
ochranu dětí

Práva a participace dítěte v agendách Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí
registrační číslo projektu: CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0003544

Děkuji za pozornost

www.umpod.cz

Velvyslanectví ČR v Bratislavě

- Konzulární oddělení
- Vedoucí konzulárního oddělení zastupitelského úřadu:
 - Ing. Pavel Kučera
 - Hviezdoslavovi nám. 8
 - P.O.BOX 208
 - 810 00 Bratislava 1
- Tel. 00421 2 59203303
- Fax: 00421 2 59203346
- E-mail: pavel_kucera@mzv.cz
- Mobil: 00421 903747006